

La narrativa de Josep Pla es reuneix en un sol volum amb 34 contes revisats

Destino publica una antologia que recull textos dispersos de l'Obra Completa

JOSEP PLAYÀ MASET
Barcelona

A Josep Pla se'l reconeix sobretot com un escriptor de memòries o de llibres de viatges, pels seus homenots, pels articles de cuina o pels seus reportatges, però no tant com a narrador. Ara l'editorial Destino reivindica aquesta faceta més creativa de l'escriptor de Llofriu amb la publicació de l'antologia *La cendra de la vida. Narracions 1949-1967*.

Jordi Cornudella, responsable de les edicions de Pla des de fa 15 anys, ha aplegat 34 narracions, que dins l'Obra Completa havien quedat dividides en tres volums, *El quadern gris*, *Aigua de mar* i *La vida amarga*, i n'hi ha afegit dues més a l'apèndix. Cornudella n'ha fixat el text a la vista de les edicions precedents, perquè, com era habitual en Pla, enganxava, retallava o modificava els seus escrits, i sovint els seus correctors també hi anaven introduint modificacions. De les 34 narracions, 27 ja les havia donat a conèixer abans de la guerra a *Coses vistes*, *Llanterna màgica* i *Relacions*. Però als anys cinquanta, ja en plena maduresa, les va revisar, i modificar en alguns casos, per a l'edició de Selecta. Més endavant, ja per a Destino, quan Josep Vergés treu l'Obra Completa, les torna a publicar, però els correctors hi tenen intervencions que segons Cornudella suposen "un abús intolerable". I posa els exemples del canvi d'un "per favor", més col·loquial, per un "si us plau", més purista, o "esquallit" per "esquifit". De manera que l'edició actual de Destino pren com a base la de Selecta, més que la del mateix Destino (de Vergés). Tot i així, Cornudella explica que no han pogut tenir

L'escriptor Josep Pla als jardins de l'Ateneu Barcelonès el 1919

FUNDACIÓ JOSEP PLA, COL·LECCIÓ JOSEP VERGÉS

Un catàleg en línia amb els seus 7.000 articles per al 2022

■ Un dels projectes de la càtedra Josep Pla, que esperen completar l'any que ve, és una plataforma en línia on es podran consultar tots els articles publicats per l'escriptor entre el 1917 i el 1980. "Hem pogut trobar uns 7.000 articles en 60 capçaleres diferents", va explicar ahir Xavier Pla. Amb un recardor que permetrà trobar articles per dates, noms, publicacions o llengües, es

podrà accedir a col·laboracions gairebé desconegudes que no formen part de les seves obres completes. Destaquen els articles que va publicar a *El Correo Catalán*, dels quals Xavier Pla va remarcar la sèrie dedicada a les eleccions als Estats Units, que es prolonguen fins a la mort de J.F. Kennedy. "Es podrà veure també l'enorme capacitat de treball de Pla, amb una mitjana de quatre

o cinc articles setmanals. Hi ha números de la revista *Destino* on publica un article de la seva secció *Calendario Sin Fechas*, un reportatge i una carta al director amb pseudònim", va afegir Xavier Pla. Per al 2022 està prevista també l'edició de la correspondència entre Pla i Joan Estelrich al volum *Periodisme i llibertat. Cartes 1926-1950*, editat per Silvia Coll-Vinent.

accés als manuscrits que Pla envia a Selecta (que formen part dels arxius d'aquesta editorial) i, per tant, tampoc no se'n coneix la versió original.

Totes les narracions, excepte dues, foren escrites en català, però "inclús quan un text és escrit en castellà sabem que els havia concebut en català", assenyala Cornudella. Els anys foscos de la postguerra, Pla assumeix la defensa de la llengua catalana. I entre el *Cadaqués*, del 1947, i el primer volum de *Selecta*, del 1956, 17 dels 20 llibres nous de Pla surten en català. A partir del 1960 ja no en va publicar cap més en castellà. Tot i així, no se li va concedir el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

Un altre detall important

Jordi Cornudella, l'editor, diu que els correctors de Pla a l'Obra Completa van cometre algun abús

d'aquesta edició és que al final de les 800 pàgines hi ha una biografia de les narracions on s'explica amb detall quan van sortir per primer cop, les diferents edicions i canvis que han sofert.

Xavier Pla, director de la càtedra Josep Pla, recorda que estem davant d'un "narrador que escriu gairebé sempre en primera persona". I sovint són també episodis vinculats a la seva pròpia experiència. Josep Pla té més "micronarracions" que intercala enmig d'altres llibres, especialment d'*El quadern gris*, però no s'han recollit. Segons Xavier Pla, "hi ha molts articles de Pla que són petits contes, com també fa Quim Monzó".

La cendra de la vida, que dona títol al recull, s'ha extret del prefaci de *La vida amarga* (1967), inclòs a l'apèndix: "Ho he dit algunes vegades: la meua obra no és peremptòriament més que una addició de fulls d'un diari íntim vastíssim; unes reminiscències, unes reminiscències de la cendra de la vida".●